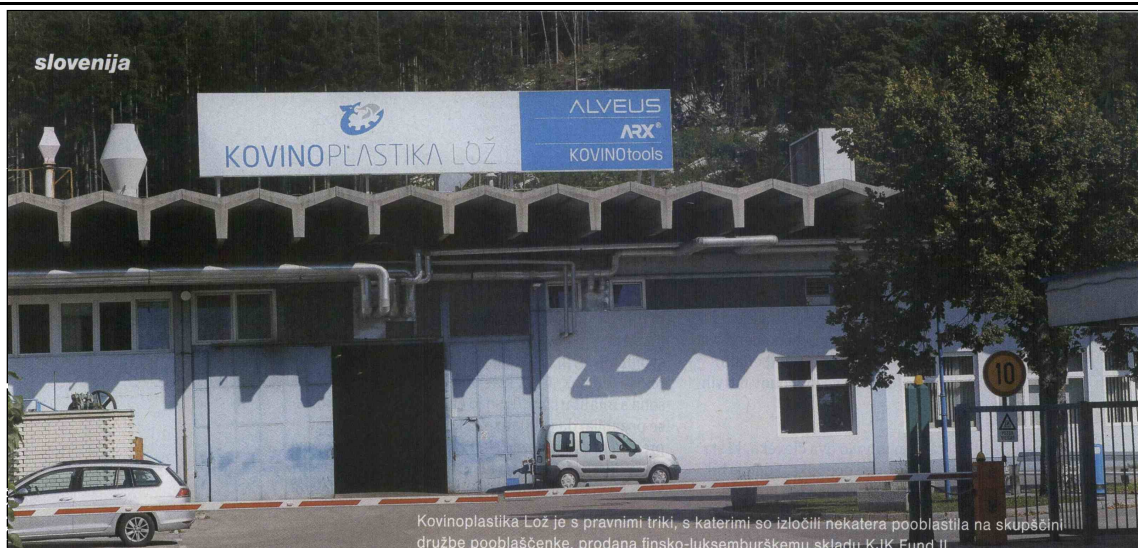

Kovinoplastika Lož je s pravnimi triki, s katerimi so izločili nekatera pooblastila na skupščini družbe pooblaščenke, prodana finko-luksemburškemu skladu KJK Fund II.

Z ognjem in mečem nad male delničarje

JOŽE BIŠČAK foto: **PRIMOŽ LAVRE, BOBO, ARHIV REPORTERJA**
joze.biscak@reporter.si

Kovinoplastika Lož je dokončno prodana družbi KJK Investicije 5, za katero je finko-luksemburški sklad KJK Fund II. Vsaj tako se zdi in tako je objavljeno tudi v uradnem zapisniku skupščine delničarjev družbe pooblaščenke. Tisti, ki so želeli, da loško podjetje prevzame slovenska Grupa Plastoform, trdijo drugače: da so imeli večinsko podporo, a so jih izigrali, zato napovedujejo izpodbojno tožbo. Zapleti s prevzemom so tudi v Ajdovščini. Vodilni skupaj z občino trdijo, da gre za delavski prevzem Mlinotesta, a ravnanje kaže na klasični menedžerski in tajkunski prevzem.

Najprej v Loško dolino, kjer je pretekli teden potekala prava vojna za prevzem največjega tamkajšnjega zaposlovalca. Kovinoplastiko Lož, ki zaposluje skoraj 700 ljudi, so že leta 1999 prevzemali menedžerji in zaposleni. Leta 2007 so prek družbe Kovinoplastika Lož, družba pooblaščenka, z deleži, kupljenimi tudi od Kada in Soda, postali 62-odstotni lastniki. Sledil je znani scenarij – po krizi lastniki niso zmogli odplačevati dolgov (12 milijonov evrov), ki so pristali na slabi banki. Ta je konec avgusta postavila ključni datum, da dolžniki prodajo delež in poplačajo dolg.

Menjava direktorja

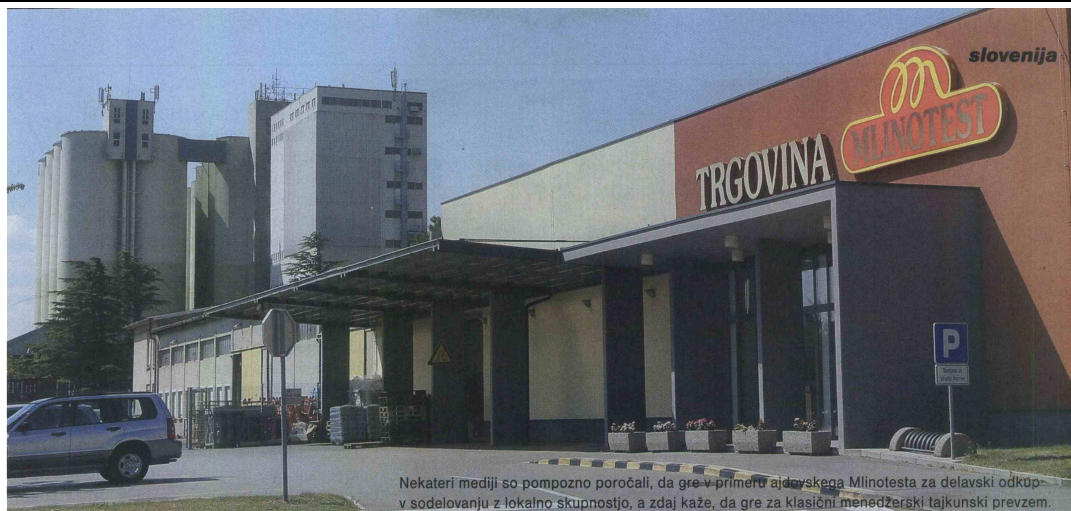
Zgodba o prodaji podjetja, ki je imelo lani 47,1 milijona evrov prihodkov in 0,3 milijona evrov čistega dobička, je stara leto dni in pol, ko se je za družbo zanimal finski sklad, ki je v Sloveniji že kupil Iskro ISD, del pe-

karne Don Don in Tomplast. Lastniki, ki jih je za vrat stiskala slaba banka, bi delež prodali, a Finci naj bi ponudili manj, kot so pričakovali. Zato so naročili Petru Nelcu, sredi avgusta razrešenemu direktorju, naj pomaga pri iskanju še kakšnega kupca ali pa koga, ki bi jim posodil denar. Nelec, ki je direktor postal leta 2012 in Kovinoplastiko potegnil iz rdečih števil, ga je kmalu našel. To je bil Franc Gregorčič, uspešni podjetnik in lastnik podjetja Grupa Plastoform iz Šmarjeških Toplic.

Ko se je zdelo, da je vse dogovorjeno, se je izkazalo, da so v družbi pooblaščenki, ki jo vodi Anton Nahtigal, Nelca izkoristili za to, da poišče možne kupce, da se bodo sami lažje pogajali s Finci. Slednji so za prevzem 13. julija ustanovili podjetje KJK Investicije 5 (s podobnim imenom, a z drugo številko, imajo še pet podjetij), družba pooblaščenka je 27. julija podpisa-

Peter Nelec, direktor, ki je Kovinoplastiko potegnil iz rdečih števil, je bil naklonjen prodaji loškega podjetja podjetniku Francu Gregorčiču.

Nekateri mediji so pompozno poročali, da gre v primeru ajdovskega Mlinotesta za delavski odkup v sodelovanju z lokalno skupnostjo, a zdaj kaže, da gre za klasični menedžerski tajkunski prevzem.

Ustanovitelj in direktorja finskega sklada Laurija Kustaa Aima so v Estoniji osumili zlorabe notranjih informacij.

la kupoprodajno pogodbo, ostal je še na dleži Nelec, ki ga je nadzorni svet 17. avgusta krivdno razrešil. »Bil sem moteč element pri prodaji,« je takrat izjavil Nelec, ki ga je nadzorni svet še dva tedna prej pohvalil, saj so bili polletni rezultati poslovanja nad načrti. Napovedal je, da bo odločitev nadzornikov izpodbijal, a pritožbe še ni vložil, saj jo pripravlja skupaj z odvetniki, je povedal za Reporter. O tem, zakaj bi bil Plastoform boljši lastnik od finskega sklada, pa: »Kovinoplastika Lož po tajkunskem prevzemu in vseh dolgoletnih težavah, povezanih z lastninjenjem, potrebuje dolgoročnega, kapitalsko močnega in stabilnega lastnika.«

Pravni manevri Fincev

A lastniki so se odločili drugače. Pretekli teden so na skupščini družbe pooblaščenke potrdili kupoprodajno pogodbo

s KJK Investicije 5, a ni šlo brez zapletov. Nasprotna stran je zbrala dovolj pooblastil, da prepreči prodajo, a so bila ta pooblastila v skupščini izločena, tako da so potrdili prodajo Fincem. Zaradi izločitve so možni zapleti, a pri KJK jih ne pričakujejo. »Iz javno objavljenega uradnega zapisnika skupščine delničarjev (...) sledi, da je bila kupoprodajna pogodba z veliko večino glasov potrjena. Naša ponudba je bila že od vsega začetka povsem transparentna, zato kakšnih zapletov ne pričakujemo,« je za Reporter sporočil Petar Damjanič, ki skrbi za odnose z javnostjo KJK.

Franc Gregorčič je bil vidno razočaran: »Znano je, da smo zbrali več glasov, imeli smo zagotovljeno podporo, vendar so režiserji v skupščini pravno vse skupaj zaobšli in naredili to, kar so.« Po njegovem je sklep veljaven, dokler se na sodišču ne izpodbi, kar lahko traja in traja. »Pooblaščenki, ki so se že sedaj izpostavili za našo stvar, opravili veliko delo, se morajo odločiti, kako naprej. Grupa Plastoform ni stranka v postopku, ugotavljamo samo, da so bili lastniki prevarani, Grupa Plastoform pa prikrajšana za prevzemno tarčo, ki bi v portfelju Grupe zagotovo zažarela,« je za Reporter povedal Gregorčič. Postavljajo ga ob bok uspešnih slovenskih družin, ki so svoja podjetja zgradili z lastnimi rokami, kot so Boscarol (Pipistrel), Akrapovič (Akrapovič) ali Pistotnik (Sintal).

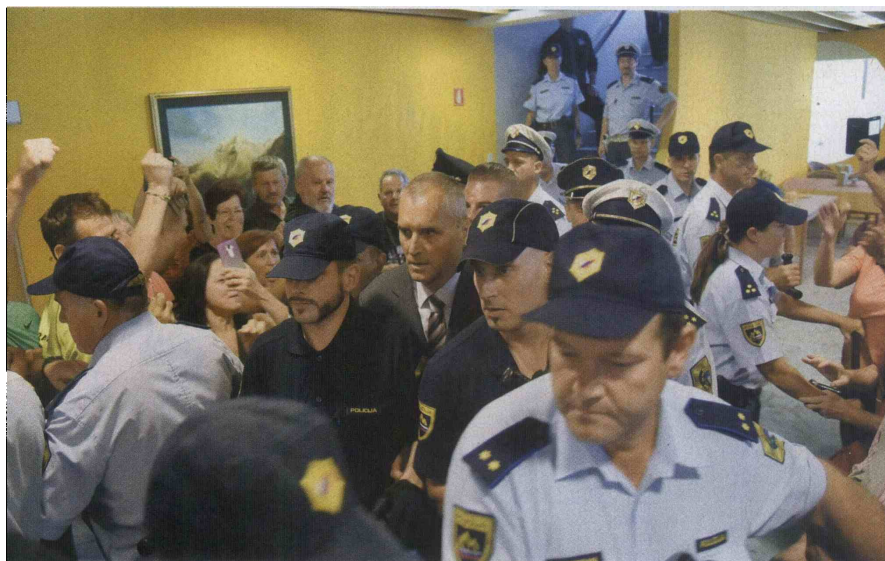
Razočaran je tudi Peter Nelec, ki ne želi špekulirati, kaj se bo s Kovinoplastiko dogajalo v prihodnje. »Zagotovo je le to, da se bodo odločevalci odločali v interesu tujih vlagateljev in lastnikov in ne v interesu Kovinoplastike Lož kot družbe, kraja, regije in nenazadnje države,« je povedal. No, medtem je Borut Flander, v preteklih mesecih svetovalec KJK, postal član uprave Kovinoplastike, ki bo pristojen za področje financ, kadrov, IT, nabave in tehnične službe.

Prvi človek Mlinotesta David Nabergoj je s svojo menedžersko ekipo že največji lastnik prvega zaposlovalca v občini Ajdovščina.

Sporni Kustaa Aima

In Sklad KJK Fund II, ki je prek v Sloveniji ustanovljenih družb s skupnim imenom KJK Investicije kupil Kovinoplastiko Lož? Gre za finski finančni sklad s sedežem v Luksemburgu. KJK Fund II je usmerjen na Balkan, KJK Fund Sicav pa na Baltik. Njuna matična družba je KJK Management, krovna družba pa KJK Capital Oy s sedežem v Helsinkih. Podjetij ne kupujejo kot dolgoročne naložbe, ampak kot kratkoročne, ki jih prodajo. To imajo tudi jasno zapisano na svoji spletni strani. »Naložbeno obdobje je običajno štiri do šest let,« je njihova strategija. V zvezi s tem je vodja strateških naložb KJK v Sloveniji in na Hrvaškem Josip Vuko za Finance dejal: »Če smo kupili Kovinoplastiko Lož, zato da jo bomo nekega dne tudi prodali, to pomeni, da bomo vanjo veliko vložili, jo razvijali, iskali sinergije in partnerstva v okolju.«

V Hotelu Cerkno se je v skupščini Certe Holdinga dogajala prava drama. Policaja je morala varovati menedžerje, ki so malim delničarjem preprečevali uresničevanje lastninskih pravic.

Ključna oseba je sicer Finec Lauri Kustaa Aima (v Sloveniji mu kot pooblaščenca šestih podjetij KJK Fund II delata družbo Latvijec Martynas Česnavičius in Hrvat Josip Vuko), ki bo na letošnjega sv. Miklavža dopolnil 45 let. Je ustanovitelj in direktor KJK Capital. Nekakšen čudežni deček, saj je direktor, v upravah ali v nadzornih svetih več kot 30 podjetij na Balkanu in Baltiku. Na Baltiku ga nima jo preveč radi, še posebno ne v Estoniji. Tamkajšnji mediji so zgodaj spomladi poročali, da naj bi se zaradi zlorabe notranjih informacij v povezavi v nakupom deleža Tallinka s strani družbe Infotrar znašel v preiskavi. Za 0,6 milijona evrov sta njegovi podjetji (Kaima Capital Eesti in D Investiciju Valdymas) kupili 800.000 delnic estonske ladjarske družbe Tallink, kjer je Kustaa Aima član nadzornega sveta. In to ni bilo prvič. Poslovni časopis Aripaev je v zvezi s Fincem poročal o sumu zlorabe notranjih informacij tudi v primeru delnic družbe Baltika. Tudi tam je Lauri Kustaa Aima član nadzornega sveta.

Prezemno klanje v Ajdovščini

Sočasno se v Vipavski dolini bije drug prevzemni boj, ki je zelo čuden. Družba Mlino, Vipa Holding v likvidaciji in ajdovska občina so skupaj lastniki približno 77,3 odstotka Mlinotesta, ki ga vodi David Nabergoj. V začetku avgusta so objavili prevzemno namero za odkup še preostalih delnic Mlinotesta. Mediji so pred meseci sicer poročali, da so zaposleni (prek družbe Mlino) in občina (6,2-odstotna lastnica Mlinotesta, za kar je odštela okoli milijon evrov) pred mrhovinarji ubranili podjetje, ki je v občini Ajdovščina največji zaposlovalac. Ustvaril se je vtis, da gre za delavski prevzem ter da je primer Mlinotesta, kjer z delavci lastniško sodeluje tudi lokalna skupnost, alternativni

model lastninjenja. A pogled v lastniško strukturo pokaže, da gre za klasični menedžerski in tajkunski prevzem.

Največji lastniki družbe Mlino so menedžerji. David Nabergoj ima po poročanju Financ 20,88-odstotni delež, enak delež ima družba Evklid, ki je v polovični lasti člana uprave Matije Majcenoviča (druga polovica je v lasti Karmen Dietner, šefinje Pokojninske družbe A). David Kobal, še en član uprave, obvladuje skoraj 12 odstotkov družbe Mlino. To pomeni, da uprava Mlinotesta obvladuje dobrih 53 odstotkov te družbe.

Delavci živi ščit menedžerjev

Šef družbe Mlino Franko Perič (skoraj 6-odstotni lastnik prevzemnega podjetja) je medijem povedal, da so zagotovili 2,7 milijona evrov in jih deponirali pri KDD. Ob tem je treba povedati še to, da je Mlino po avgustovski prevzemni ponudbi postal 74,5-odstotni lastnik Vipe Holdinga, ki je 48-odstotna lastnica Mlinotesta. To posledično pomeni, da so trije vodilni menedžerji s svojimi deleži v družbi Mlino že največji lastniki Mlinotesta. Hkrati to pomeni, da so prevzemniki tudi že presegli mejo treh četrtin in lahko sami, brez drugih delničarjev, spreminjajo statut družbe.

Medtem je prevzem Mlinotesta (družba Mlino je za delnico ponudila 1,1 evra, kar je desetina knjigovodske vrednosti in slaba tretjina zadnje vrednosti delnice na borzi) povzročil razburjenje med malimi delničarji. Kristjan Verbič, predsednik Vseslovenskega društva malih delničarjev (VZMD), je pretekli teden izjavil, da je prevzem sporen, saj v resnici pomeni legalizacijo dejanskega stanja, kar dokazuje tudi nenavadno nizka prevzemna cena za delnico. Mlino tudi sicer za uspešno izpeljano prevzemno ponudbo ne potrebuje nobene dodatne delnice. To so potrdi-

li tudi pri agenciji Dialog, ki za Mlino in Mlinotest skrbi za odnose z javnostjo.

Ob koncu redakcije še ni bilo uradno znano, koliko novih delnic so prevzemniki pridobili (najprej je treba obvestiti Agencijo za trg vrednostnih papirjev, ta pa izda odločbo, ki je uradno objavljena), a to sploh ni pomembno, saj v prevzemni ponudbi ni bil določen prag uspešnosti prevzema (koliko novih delnic morajo pridobiti, da bo prevzem uspešen). Pri Dialogu so za Reporter še povedali, da je bila prevzemna ponudba objavljena zaradi zakonskih določil, hkrati pa zanikali, da gre za manevar, ki bi na koncu pripeljal do izločitve malih delničarjev.

V zvezi z Mlinotestom sta bili konec tedna podani tudi dve anonimni kazenski ovadbi zaradi domnevno nezakonite privatizacije Mlinotesta. Prva bremeni šefa Davida Nabergoja, češ da je zlorabil pooblastila in oškodoval upnike. Ovadritelj mu očita, da je prevzem financiran iz sredstev Mlinotesta, se pravi družbe, ki jo želijo Nabergoj in njegovi menedžerji prek družbe Mlino prevzeti. Podjetje Mlino ima namreč blokiran račun. Druga ovadba je bila podana zoper Matijo Majcenoviča, člana uprave Mlinotesta in solastnika družbe Mlino, ki naj bi s svojim ravnanjem povzročil Mlinotestu več milijonov evrov škode.

Nasilje menedžerjev Certe

Pretekli teden je bila huda kri tudi v skupščini Certe Holdinga, ki obvladuje velik del cerkljanskega gospodarstva. Ko so prišli tudi mali delničarji, ki so po besedah njihovega odvetnika Sebastjana Kerčmarja za današnjo skupščino zbrali 1105 pooblastil in s tem več kot 50 odstotkov glasovalnih pravic, so jim varnostniki že na vratih Hotela Cerkno, kjer je potekala skupščina, preprečili vstop. To je kršitev ustavne pravice do uveljavljanja lastninskih pravic, zato so mali delničarji že napovedali izpodbijne tožbe.

Zadeva zelo spominja na dogajanje v Kovinoplastiki Lož, kjer so v skupščini družbe pooblaščenke izločili tista pooblastila, ki so bila naklonjena domačemu Plastoformu. Edina razlika med dogodkoma je, da v Ložu niso uporabili sile, medtem ko so v Cerknem varnostniki izbrane delničarje, ki so naklonjeni sedanji upravi in so bili zato lahko prisotni, branili s silo, tako da je morala posredovati policija. A ko so policisti malim delničarjem hoteli zagotoviti dostop do skupščine, je eden od uprave najetih varnostnikov sprožil gasilni aparat proti policistom in delničarjem. Na koncu je v skupščini glasovala slaba tretjina izbranih delničarjev, ki je seveda potrdila vse sklepe uprave.

Izigravanje malih delničarjev (s silo ali s pravnimi triki) očitno postaja nekakšen modus operandi tretjega vala privatizacije. ■